

NATUURONDERZOEK PETROLEUMHAVEN TE DEN HAAG

Vleermuizen

Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Den Haag
Contactpersoon: Mw. H. Scholten
Adres: Postbus 12655
2500DP Den Haag
Tel: +31 6 52672486
E-mail: hanneke.scholten@denhaag.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Auteur: ing. J. Koorevaar
Kwaliteitscontrole: ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: DEVL1802
Status: Concept
Datum: 28-7-2018

Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Economische Zaken gestelde eisen.

Adviesbureau E.C.O. Logisch is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek	5
2.1	Vleermuizen	5
2.2	Vliegroutes en foerageergebieden	5
2.3	Overzicht inventarisaties	5
3	Resultaten	6
3.1	Algemeen.....	6
3.2	Vliegroutes en foerageergebieden	6
3.3	Belang projectgebied	6
4	Conclusie en aanbevelingen	7
4.1	Conclusie	7
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	7
	Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuisonderzoek	8

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Den Haag is voornemens een herinrichting van het projectgebied Petroleumhaven uit te voeren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In opdracht van gemeente Den Haag is derhalve een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten. De huidige gedragscodes zijn nog niet afgestemd op dan wel goedgekeurd door de Minister van Economische Zaken voor handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen met effecten op Europees beschermde soorten.

Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (vogels) en 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten – Vogels (Artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Onderhavig onderzoek beperkt zich tot de aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebied. Dit onderzoek is verricht conform het Vleermuisprotocol 2017¹.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt standaard met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.3 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.2 Vliegroutes en foerageergebieden

Teneinde het gebruik van het projectgebied door de meervleermuis te onderzoeken is één inventarisatieronde van twee uur uitgevoerd in de periode 15 maart – 1 april 2018.

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied van de overige vleermuissoorten is uitgevoerd middels twee inventarisatierondes van twee uur vanaf 15 minuten na zonsondergang. De eerste inventarisatieronde is in april uitgevoerd. De tweede inventarisatieronde is in juni, in de kraamperiode uitgevoerd.

2.3 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. J. Koorevaar.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
31-03-2018	20:30 – 22:30	Vleermuizen	Vliegroutes en foerageergebieden	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 10 °C
28-04-2018	21:15 – 23:30	Vleermuizen	Vliegroutes en foerageergebieden	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 3, 11 °C
26-06-2018	22:15 – 00:30	Vleermuizen	Vliegroutes en foerageergebieden	Zwaar bewolkt, windkracht 3, 14 °C

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017

3 RESULTATEN

3.1 ALGEMEEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.2 Vliegroutes en foerageergebieden

De gewone dwergvleermuis maakt gebruik van het projectgebied al foerageergebied. Hierbij is de meeste activiteit waargenomen bij de brughoofden aan de Waldorpstraat en aan de Calandstraat. Van de gewone dwergvleermuis zijn tegelijk maximaal vier individuen foeragerend waargenomen. Er zijn twee overvliegende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Een duidelijke vliegroute is niet vastgesteld.

Eenmaal is een individu van de ruige dwergvleermuis foeragerend in het projectgebied waargenomen. Van deze soort is eveneens geen vliegroute vastgesteld.

Andere soorten zijn niet foeragerend of op vliegroute in het projectgebied waargenomen. Gezien de grote hoeveelheid licht in het projectgebied, is het projectgebied nauwelijks tot niet geschikt voor de watervleermuis en de meervleermuis.

3.3 BELANG PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke functies zijn aangetroffen en wat het belang van het projectgebied is voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Tabel 2: Beschermde functies vleermuizen

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie	Belang
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	foerageergebied	gering
Artikel 3.5, HR IV	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	foerageergebied	gering

Het aangetroffen foerageergebied is voor de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis van beperkt belang. De activiteit in het projectgebied is van beide soorten beperkt tot enkele foeragerende individuen. Hierbij is geen wezenlijk verschil waargenomen tussen het vroege voorjaar en de kraamperiode.

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen aangetroffen. Het aanwezige foerageergebied is voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis van beperkt belang. Er is geen duidelijk verschil in het gebruik van het gebied binnen en buiten de kraamperiode.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

Vleermuizen zijn in zekere mate gevoelig voor verstoring door licht. De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn hiervoor minder gevoelig dan bijvoorbeeld de watervleermuis en de meervleermuis. Door bij de inrichting van het projectgebied strooilicht op het water tot een minimum te beperken, wordt de instandhouding van de huidige foerageergebieden gewaarborgd.

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuisonderzoek

